

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

1 Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Oplysninger om produktet

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurolan FK Injekt 2 grågul)

Sikkerhedsdatablad-nummer: 45p009258

Stoffets /præparatets anvendelse Polyurethanforsegling

Producent/leverandør:

Saint-Gobain Weber A/S

Silovej 3

Karlstrup

DK 2690 Karlslunde

tlf. nr. ++45/56 18 18 56

email: tch@weber.dk

maxit A/S

Silovej 3

2690 Karlslunde

E-mail: tch@maxit.dk

Oplysning i nødstilfælde:

Saint-Gobain Weber A/S

Tlf.nr. ++45 56 18 18 56

maxit A/S +45 56 18 18 56

2 Fareidentifikation

Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

GHS08 sundhedsfarer

Resp. Sens. 1	H334	Kan forårsage allergi- eller astmasymptomer eller åndedrætsbesvær ved indånding.
Repr. 1A	H360	Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.

GHS07

STOT SE 3	H335+H336	Kan forårsage irritation af luftvejene. Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
Skin Irrit. 2	H315	Forårsager hudirritation.
Eye Irrit. 2	H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
Skin Sens. 1	H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
Aquatic Chronic 3	H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF

Xn; Sundhedsskadelig

R20-40-48/20: Farlig ved indånding. Mulighed for kræftfremkaldende effekt. Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.

Xi; Lokalirriterende

R36/37/38: Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.

Xi; Sensibiliserende

(fortsættelse på side 2)

Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurolan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 1)

R43-42: Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Kan give overfølsomhed ved indånding.

R52/53: Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Oplysning om særlige farer for menneske og miljø:
"EU's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.

Klassificeringssystem:

Klassificeringen stemmer overens med de aktuelle EU-liste, men er dog suppleret med oplysninger fra faglitteratur og med firmaoplysninger

Mærkningselementer**Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008****Farepiktogrammer**

GHS07 GHS08

Signalord Fare**Risikosætninger**

H315 Forårsager hudirritation.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H334 Kan forårsage allergi- eller astmasymptomer eller åndedrætsbesvær ved indånding.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H360 Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.

H335+H336 Kan forårsage irritation af luftvejene. Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Indeholder isocyanater. Kan udløse allergisk reaktion.

Sikkerhedssætninger

P285 Ved utilstrækkelig udluftning anvendes åndedrætsværn.

P261 Undgå indånding af pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P321 Særlig behandling (se på denne etiket).

P405 Opbevares under lås.

P501 Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

Mærkning efter EØF-direktiver:

Produktet er kategoriseret og mærket efter EU retningslinjerne/forordningen om farlige stoffer. De almindelige sikkerhedsforanstaltninger for omgang med kemikalier skal overholdes

Bogstavkode og farebetegnelse for produktet:

Xn Sundhedsskadelig

Farebestemmende komponent(er) til etikettering:

Aromatisches Polyisocyanat-Prepolymer

diphenylmethan-2,4'-diisocyanat

diphenylmethan-4,4'-diisocyanat

R-sætninger:

20 Farlig ved indånding.

36/37/38 Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.

(fortsættelse på side 3)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurolan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 2)

- 40 Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
 42/43 Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
 48/20 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
 52/53 Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

S-sætninger:

- 23 Undgå indånding af dampe.
 24/25 Undgå kontakt med huden og øjnene.
 26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
 36/37/39 Brug særligt arbejdstøj, egnede beskyttelseshandsker og -briller/ansigtsskærm.
 45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.
 60 Dette materiale og dets beholdere skal bortskaffes som farligt affald.

Særlig mærkning af bestemte præparater:

Indeholder isocyanater. Se fabrikantens oplysninger.

3 Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

Kemisk karakterisering

Beskrivelse: Polyisocyanat

Farlige indholdsstoffer

	Aromatisches Polyisocyanat-Prepolymer Xi R43-42 Resp. Sens. 1, H334; Skin Sens. 1, H317	> 50%
CAS: 5873-54-1 EINECS: 227-534-9	diphenylmethan-2,4'-diisocyanat Xn R20-40-48/20; Xi R36/37/38; Xi R43-42 Carc. Cat. 3 Resp. Sens. 1, H334; Acute tox. 4, H332; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317	10 - 25%
CAS: 101-68-8 EINECS: 202-966-0	diphenylmethan-4,4'-diisocyanat Xn R20-40-48/20; Xi R36/37/38; Xi R43-42 Carc. Cat. 3 Resp. Sens. 1, H334; Acute tox. 4, H332; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317	10 - 25%
CAS: 77-58-7 EINECS: 201-039-8	dibutyltindilaurat T R60-61-48/25; Xn R22-68; Xi R36/38; N R50/53 Acute tox. 3, H311; Acute tox. 3, H331; Muta. 2, H341; Repr. 1A, H360; STOT RE 1, H372; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Acute tox. 4, H302; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	0,1 - 1%

Yderligere oplysninger: Teksten på de anførte advarselssignaler findes i kapitel 16.

4 Førstehjælpsforanstaltninger

Generelle oplysninger:

Klædningsstykker som er forurenede med produktet skal fjernes med det samme.
 Den tilskadedkomne bringes omgående ud af fareområdet. Får patienten et ildebefindende, søges læge, og dette datablad forelægges.

Efter indånding:

Tilførsel af frisk luft eller ilt. Opsøg lægehjælp.

(fortsættelse på side 4)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurofan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 3)

I tilfælde af bevidstløshed skal vedkommende lejres og transporteres liggende stabilt på siden.

Efter hudkontakt:

Rensning med vand og sæbe, så vidt muligt også med polyætylenglykol 400.

Overgiv til lægebehandling

Efter øjenkontakt:

Øjnene skal skylles flere minutter ved åbne øjenlåg med rindende vand og lægen konsulteres.

Efter slugning/synkning:

Munden skylles med vand. Der må ikke udløses en opkastning. Søg læge og forelæg dette datablad.

Oplysninger for lægen: ikke nogen

5 Brandbekæmpelse

Egnede slukningsmidler:

CO₂, slukningspulver eller vandspraystråle. Større brande skal bekæmpes med alkoholbestandigt skum.

For sikkerhedens skyld uegnede slukningsmidler: Vand i fuld stråle

Særlig fare på grund af stoffet, dets forbrændingsprodukter eller opstående gasser:

Ved brand kan frigives:

Kulmonoxid (CO)

Kvælstofoxider (NO_x)

Under bestemte brandbetingelser kan spor af andre giftige stoffer ikke udelukkes, som f.eks.:

Cyanbrinte (HCN)

Særligt beskyttelsesudstyr:

Anvend åndedrætsbeskyttelse, der er uafhængig af omgivelsesluften

Bær fuld beskyttelsesdragt

Yderligere oplysninger:

Forurenet slukningsvand opsamles for sig, må ikke komme i kloakken.

Brandrester og forurenet slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes retningslinjer.

6 Forholdsregler over for udslip ved uheld

Personrelevante forsigtighedsforanstaltninger:

Beskyttelsesudstyr skal bæres. Ubeskyttede personer skal holdes borte.

Sørg for tilstrækkelig udluftning.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

I tilfælde af indtrængen i vandløb eller kloakeringen skal de pågældende myndigheder underrettes.

I tilfælde af indtrængen i jorden skal de pågældende myndigheder underrettes.

Produktet må ikke tilføres vandløb, søer, kloaksystem eller trænge ned i jorden.

Slå gasser/dampe/tåge ned med vandstråle.

Fremgangsmåde til rensning/optagelse:

Optag det mekanisk, dæk resten over med et fugtigt, væskebindende materiale (f.eks. savsmuld, kemikaliebindende middel). Efter ca. en time lægges det i affaldsspanden, luk den ikke til (CO₂-udvikling), hold det fugtigt og lad det blive stående flere dage på et sikkert sted ude i det fri. Derefter skal det bortskaffes på en forskriftsmæssig måde.

Yderligere oplysninger For information om bortskaffelse se kapitel 13

DK

(fortsættelse på side 5)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurofan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 4)

7 Håndtering og opbevaring

Håndtering:

Oplysninger om sikker brug:

Hold beholderen tæt lukket
Sørg for god ventilation/udsugning på arbejdspladsen
Dannelse af aerosol skal undgås.

Oplysninger om brand- og eksplosionssikring Særlige forholdsregler kræves ikke.

Lagring:

Krav til lagerrum og beholdere: Opbevares kun i uåbnet originalbeholder

Oplysninger om sammenlagring Lagres adskilt fra fødevarer.

Yderligere oplysninger om lagringsvilkårene:

Beskyttes mod varme og direkte sollys
Beskyttes mod luftfugtighed og vand

Anbefalet lagertemperatur 5-30°C.

8 Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Yderligere oplysninger om udformningen af tekniske anlæg

Ikke nogen yderligere oplysninger, se punkt 7.

Bestanddele med arbejdspladsrelevante grænseværdier som skal overvåges

CAS-nr.	stoffets betegnelse	%	art	værdi	enhed
101-68-8	diphenylmethan-4,4'-diisocyanat				
GV	0,05 mg/m ³ , 0,005 ppm				

Yderligere oplysninger

Som grundlag tjente de ved opstillingstidspunktet gyldige lister.

Personligt beskyttelsesudstyr:

Almindelige beskyttelses- og hygiejneforholdsregler:

De sædvanlige forsigtighedsforanstaltninger ved håndteringen med kemikalier skal overholdes.
Adskilt opbevaring af beskyttelsesklædning.

Forurenet, gennemvædet beklædning skal tages af med det samme.

Hænderne skal vaskes før pauserne og ved arbejdsende.

Spis og drik ikke under arbejdet

Efter arbejde med produktet benyttes en fedtende hudcreme.

Undgå kontakt med hud og øjne

Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.

Beskyttelse af åndedrættet:

Åndedrætsbeskyttelse i tilfælde af utilstrækkelig ventilering.

I tilfælde af kortvarig eller mindre belastning skal bruges et

åndedrætsværn; i tilfælde af intensiv eller længere

eksponering skal der bruges et luftforsynet åndedrætsværn.

Korttids filterapparat :

Filter A/P2

Beskyttelse af hænderne:

Beskyttelseshandsker

Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og bestandigt overfor produktet / stoffet / præparatet.

Ved valg af handskematerialet skal der tages højde for gennemtrængningstider, permeabilitetstal og nedbrydning.

Handskemateriale

Fluorgummi (viton)

(fortsættelse på side 6)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurofan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 5)

Butylgummi

Nitrilgummi

Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den fabrikant til den anden. Da produktet er et præparat af flere forskellige stoffer, kan handskematerialernes bestandighed ikke beregnes på forhånd og skal derfor efterprøves inden brugen.

Handskematerialets gennemtrængningstid

Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.

Beskyttelse af øjnene: Tætluukkende beskyttelsesbriller

Beskyttelse af kroppen: Arbejdsbeskyttelsesdragt

9 Fysisk-kemiske egenskaber

Generelle angivelser

Udseende:

Form:	Flydende
Farve:	Gullig
Lugt:	Aromatisk

Tilstandsændring

Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt
Kogepunkt/kogeområde:	230°C (DIN)
Størknepunkt:	- 32,0°C

Flammepunkt: > 200°C (DIN ISO 2592)

Tændingstemperatur: ca.445°C (DIN 51794)

Selvantændelighed: Produktet er ikke selvantændeligt.

Ekspløsningsfare: Produktet er ikke eksplosivt.

Damptryk ved 20°C: ca.4 hPa

Densitet ved 20°C: 1,12 g/cm³ (DIN 53217)

Opfyldningskoncentration: Ikke relevant.

Opløselighed/blandbarhed med vand:

Vand: Uopløseligt, reagerer (se punkt 10)

pH-værdi: Ikke relevant.

Viskositet:

Dynamisk ved 23°C: 1100 mPas (DIN 53015)

Kinematisk: Ikke bestemt.

Flydende bestanddele:

Organiske opløsningsmidler: 0,0 %

EU-VOC: 0,00 %

10 Stabilitet og reaktivitet

Termisk opløsning Polymerisation ved temperaturer over ca. 260 °C - udskillelse af CO₂.

Stoffer som skal undgås:

Farlige reaktioner

Eksoterm reaktion med aminer og alkohol. Med vand udvikling af CO₂; i lukkede beholdere dannes et tryk (fare for at briste!).

(fortsættelse på side 7)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurolan FK Injekt 2 grågul)
Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen farlige nedbrydningsprodukter kendt.

(fortsættelse fra side 6)

11 Toksikologiske oplysninger

Akut toksicitet:
Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:

Komponent	art	værdi	species
5873-54-1 diphenylmethan-2,4'-diisocyanat			
Oral	LD50	> 2000 mg/kg	(rotte)
Inhalativ	LC50/4 h	387 mg/l	(rotte)
101-68-8 diphenylmethan-4,4'-diisocyanant			
Oral	LD50	> 2000 mg/kg	(rotte)
Inhalativ	LC50/4 h	368 mg/l	(rotte)

Primære irritationsvirkning:
På huden: Irriterer huden og slimhinderne.

På øjnene: Irriterende virkning

Sensibilisering:

Sensibilisering gennem indånding mulig.

Sensibilisering gennem hudkontakt mulig.

Yderligere toksikologiske oplysninger:

Pga. beregningsmetoden ifølge EUs almindelige klassificeringsdirektiv for tillavninger i dets sidstgyldige formulering opviser produktet følgende farer:

Sundhedsskadelig

Lokalirriterende

Sensibilisering Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.

12 Miljøoplysninger

Oplysninger om elimination (persistens og nedbrydelighed):
Fremgangsmåde:

5873-54-1 diphenylmethan-2,4'-diisocyanat	
Biod. (28d)	0 % (Abbaubarkeit)
101-68-8 diphenylmethan-4,4'-diisocyanant	
Biod. (28d)	0 % (Abbaubarkeit)

Økotoksiske virkninger:
Akvatiske toksicitet:

Testmåde	virkekoncentration	metode	vurdering
5873-54-1 diphenylmethan-2,4'-diisocyanat			
EC50/24h	> 1000 mg/l	(Daphnia magna (stor dafnie))	
IC50/72h	> 1640 mg/l	(scenedesmus subspicatus (Alge))	
LC50/96h	> 1000 mg/l	(Brachydanio rerio (Zebrafisk))	
101-68-8 diphenylmethan-4,4'-diisocyanant			
EC50/24h	> 1000 mg/l	(Daphnia magna (stor dafnie))	
LC0/96h	> 10000 mg/l	(Brachydanio rerio (Zebrafisk))	

(fortsættelse på side 8)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurolan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 7)

Forhold i rensningsanlæg

Testmåde	virkekoncentration	metode	vurdering
5873-54-1 diphenylmethan-2,4'-diisocyanat			
EC 50 (3h)	> 100 mg/l	(Aktivt slam)	
101-68-8 diphenylmethan-4,4'-diisocyanat			
EC 50 (3h)	> 100 mg/l	(Aktivt slam)	

Yderligere økologiske oplysninger:

Almindelige oplysninger:

Indtrængen i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet skal forhindres.

Forvoldelse af fare for drikkevandet allerede i tilfælde af at små mængder spildes i undergrunden.

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

Produkt:

Anbefaling:

Må efter forbehandling overgives til aflæsning til en dertil autoriseret losseplads for særaffald under iagttagelse af forskrifterne vedrørende særaffald.

Det europæiske affaldskatalog

Possible waste code. The concrete waste code depends of the source of the waste.

07 02 08*	Andre destillationsremanenser og reaktionsrester
-----------	--

Urensede emballager:

Anbefaling:

Kontaminerede emballager skal tømmes optimalt, så kan de genbruges efter tilsvarende rensning.

Anbefalet rensmiddel: Vand, i givet fald under tilsætning af rensmidler.

14 Transportoplysninger

Transport ad landvejen ADR/RID (grænseoverskridende/indenlandsk):

ADR/RID-GGVS/E klasse: -

Transport med søgående skib IMDG/GGVsø:

IMDG/GGVsø-klasse: -

Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:

ICAO/IATA-klasse: -

UN "Model Regulation": -

Transport/yderligere oplysninger: Ikke farligt stof ifølge ovenfor nævnte forordninger.

15 Oplysninger om regulering

Kemikaliesikkerhedsvurdering Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

Nationale forskrifter:

(DK) pr.nr.: 293262

(DK) Kodenummer: 00-3

(fortsættelse på side 9)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

trykdato: 06.12.2010

Revision: 08.11.2010

Handelsnavn: weber.tec 944 (Eurofan FK Injekt 2 grågul)

(fortsættelse fra side 8)

Oplysninger om beskæftigelsesindskrænkning:

Bemærk arbejdsbegrænsningerne for vordende eller ammende mødre.

16 Andre oplysninger

Oplysningerne støtter sig til vores nuværende viden, men udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

Risikoangivelser

- H302 Farlig ved indtagelse.
- H311 Giftig ved hudkontakt.
- H315 Forårsager hudirritation.
- H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
- H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
- H331 Giftig ved indånding.
- H332 Farlig ved indånding.
- H334 Kan forårsage allergi- eller astmasymptomer eller åndedrætsbesvær ved indånding.
- H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
- H341 Mistænkt for at forårsage genetiske defekter.
- H360 Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
- H372 Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
- H400 Meget giftig for vandlevende organismer.
- H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

- R20 Farlig ved indånding.
- R22 Farlig ved indtagelse.
- R36/37/38 Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
- R36/38 Irriterer øjnene og huden.
- R40 Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
- R42/43 Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
- R48/20 Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
- R48/25 Giftig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indtagelse.
- R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

- R60 Kan skade forplantningsevnen.
- R61 Kan skade barnet under graviditeten.
- R68 Mulighed for varig skade på helbred.

Afdeling som udsteder datablad Afdeling produktsikkerhed**Kontaktperson:**

Tom Christensen Tlf.nr. 56 18 18 56

Tom Christensen +45 56 18 18 56

Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

*** Dataene ændret i forhold til tidligere version**